

Kỹ thuật nuôi Tôm Sú luân canh trồng lúa

Mô hình tôm – lúa luân canh là mô hình canh tác một vụ tôm và một vụ lúa trên cùng một đất trồng lúa . Hiện nay rất phổ biến ở Việt Nam , đặc biệt là vùng đồng bằng sông Cửu Long

1. Cách bố trí mùa vụ :

Từ tháng 1 (Dương Lịch) đến tháng 5, 6 (Dương Lịch) là thời vụ thả nuôi tôm sú chính, tháng 7 (Dương Lịch) tiến hành rửa mặn, tháng 8 đến tháng 11 thì trồng lúa và có thể thả cá bồ sung.

Giữa 2 vụ tôm – lúa nên giữ nước ngập chân ruộng, tránh để chân ruộng bị khô và nứt chân chim có thể dẫn đến hiện tượng xì phèn làm cho mật độ pH thấp.

2. Xây dựng ruộng :

Mỗi ruộng nuôi phải có bờ và mương bao xung quanh, đỉnh bờ cao hơn mực nước lũ trong năm ít nhất 0,5 m trở lên; mương bao rộng từ 3 – 4m phải nện thật chặt nền để tránh rò rỉ, sâu từ 1 – 1,2 m. Ngoài ra mỗi ruộng nuôi nên có ao lắng nước diện tích bằng 20 – 30% diện tích nuôi

Phải có cống để cấp thoát nước. Đối với vùng đất phèn nên tránh việc đắp lớp nước phèn lên mặt bờ mương. Nên làm một bờ phụ trên bờ kinh để ngăn nước mưa cuốn phèn từ bờ xuống ao

Vét bùn đối với ruộng đã nuôi nhiều vụ. Còn ruộng mới đào, ao nên ngâm nước 2 -3 ngày rồi bỏ, lấp lại ít nhất 2- 3 lần

Loại bỏ bớt gốc rạ, trục hoặc xới trên mặt ruộng nhằm loại bỏ khí độc và làm tăng dinh dưỡng cho ruộng nuôi. Phơi khô mặt ruộng, nhưng tránh khô nứt.

3. Bước chuẩn bị nuôi tôm

Sau mỗi vụ nuôi, cải tạo kỹ để giảm thiểu các chất độc hại, mầm bệnh,... tạo môi trường tốt cho tôm sinh trưởng theo các bước sau:

Làm sạch gốc rạ trên ruộng → sên vét lớp bùn đen ở dưới ao, gia cố bờ bao, cống bọng → Dùng vôi CaO rải đều khắp ruộng với liều lượng 7 – 10 kg/100m² → Phơi ruộng 5 – 7 ngày, không để nứt đất → lấy nước vào ruộng

Lưu ý: Dùng vôi bột bón khắp mương và bờ ruộng, sau 2 – 3 ngày thì cấp nước vào ruộng nuôi. Sử dụng vôi CaCO₃ để khử phèn và diệt khuẩn với liều lượng 7-10 kg/100m². Đối với vùng bị nhiễm phèn nặng thì tăng liều lượng từ 10 – 20 kg/100m².

Sau khi phơi đất, giai đoạn lấy nước vào ruộng nuôi cũng quan trọng:

- Nước được lấy từ ao lắng hay bơm trực tiếp từ kênh cấp qua túi lọc để hạn chế cá và địch hại.
- Cần lưu ý khi lấy nước: nước có độ mặn $\geq 5\%$, pH ≥ 7 , độ kiềm ≥ 30 mg/lít, nước không phát sáng, ít phù sa.
- Lượng nước lấy vào phải ngập mặt ruộng từ 0,5 m trở lên.

Gây màu nước có thể dùng các loại phân vô cơ như DAP, NPK hoặc Ure + Lân (tỷ lệ 1:1) với liều lượng 15 – 20 kg/ha để gây màu nước. Có thể gây màu bằng phân hữu cơ tự chế như 3 kg cám gạo + 1 kg bột cá + 1 kg bột đậu nành, nấu chín hỗn hợp này tạt cho 1000 m³ vào lúc trời nắng.

Khi các yếu tố về chất lượng nước đạt các thông số như: độ trong từ 30 – 40 cm (nước có màu xanh vô đậu); pH từ 7,5 – 8,5... thì có thể tiến hành thả tôm

4. Chọn và thả tôm giống

Quan sát thấy tôm sú giống tỏ ra linh hoạt, khỏe mạnh, kích cỡ đồng đều, màu sáng, râu chụm lại, đuôi xòe khi bơi lội, phản xạ nhanh nhẹn, phân bố đều trong bể nuôi, hình dáng thon dài, ruột đầy thức ăn (màu nâu dọc theo lưng, khả năng bắt mồi tốt), tỉ lệ tòi đầu nhỏ hơn 10%. Kiểm tra khả năng thích nghi trong môi trường thay đổi nồng độ mặn bằng cách thả một ít tôm giống vào nước đã giảm một nửa độ mặn thông thường. Sau 1-2 giờ nếu thấy số tôm giống bị “sốc” chết chỉ chiếm từ 0 – 10% (tốt), 11-35% (khá), trên 35% là tôm giống không tốt

Nên chọn mua ở các trang trại có uy tín và giống đã thông qua kiểm dịch

Trước khi thả tôm ít nhất 01 ngày kiểm tra các yếu tố môi trường và điều chỉnh cho phù hợp. Có thể thả vào ao ương thuần dưỡng 15 – 20 ngày rồi mới thả ra ao nuôi. Trong điều kiện ruộng nuôi chuẩn bị tốt thì có thể thả trực tiếp tôm vào ruộng. Thời điểm thả: 6- 7h sáng hoặc 5 – 6 h chiều, không thả giống lúc trời sắp mưa, đang mưa. Mật độ thả: 7 – 10 con/m². Nếu ruộng có cá tạp, nên thuốc cá trước khi thả tôm giống. Kiểm tra độ mặn trước khi thả giống tránh chênh lệch độ mặn quá 4%.

5. Quản lý môi trường nuôi tôm

- Quản lý màu nước:
  - + Bón phân hoặc các hợp chất gây màu khác trong 2 tháng đầu
  - + Khi có dấu hiệu tảo tàn thì thay 30% nước hoặc sử dụng men vi sinh
- Quản lý nền đáy ao:
  - + Định kỳ bón Dolomite, Zeolite kết hợp với men vi sinh.
  - + Định kỳ kiểm tra đáy ao
  - + Vớt tảo tàn trên mặt nước
  - + Điều chỉnh thức ăn hợp lý

Kiểm tra môi trường nước như :

- pH nước nên ở mức 7,5 – 8,5
- pH < 7,5 : bón 30 – 50kg CaCO₃/ha
- Độ trong : 30 -40 cm
- Nhiệt độ không quá 30 độC

6. Thức ăn cho tôm sú :

Trong mô hình nuôi tôm luân canh với trồng lúa, thức ăn tự nhiên chiếm một phần quan trọng trong việc cung cấp dinh dưỡng cho tôm sinh trưởng do vậy trong tháng đầu của chu kỳ nuôi cần định kỳ 10 -15 ngày bón phân cho ruộng để duy trì màu nước tạo nguồn thức ăn tự nhiên cho tôm.

Từ tháng thứ 2 trở đi cần bổ sung thức ăn công nghiệp. Cho tôm ăn mỗi ngày 2 lần vào 6 – 7h sáng và 5h – 6h chiều. Lượng thức ăn chiếm 3 – 1,5% trọng lượng thân, cụ thể:

Tháng thứ 2 là 3%; tháng thứ 3 là 2,5%; tháng thứ 4 trở đi cho ăn từ 1,5 – 2%.

Kết hợp đặt sàng ăn trong ruộng để kiểm tra và điều chỉnh lượng thức ăn hợp lý cho tôm. Ngoài ra còn căn cứ vào điều kiện môi trường, thời tiết, tình trạng sức khỏe của tôm để điều chỉnh lượng thức ăn trong ngày. Nên giảm lượng thức ăn khi điều kiện môi trường, thời tiết diễn biến theo hướng xấu như: đáy ao dơ, pH giảm, mưa lớn...

7. Đánh giá sức khỏe của tôm khi nuôi :

- Tôm khỏe

Bắt mồi tốt , ruột đầy thức ăn. Bơi lội nhanh và thành đàn vào ban đêm . Vỏ tôm sạch

- Tôm yếu

Bắt mồi kém , ruột trống rỗng . Tôm có dấu hiệu trôi dạt vào bờ , vỏ tôm không sạch , vỏ tôm màu đen hay có đốm trắng nhất là phân đầu.

Nguồn: kythuatnuoitrong.edu.vn